

Muhasebe Usulleri ve Belgeleri Hakkında Pratik Bilgiler

Ecz. Sarp YAKLAV

Eczaneler kamu hizmeti gören sağlık kuruluşları ise de, ticari faaliyetleri yönünden emtia alım satımlarında bulduklarından ticari kazanç mükellefidirler.

Gerçek kişilerin (Eczanelerin) bir takvim yılı içinde her türlü ticari faaliyetleri sonucunda elde ettikleri kazançların safi tutarı gelir vergisi kanununa tabidir. Gelir Vergisi Kanunu ticari kazançta elde etmeyi tahakkuk esasına bağlamıştır. Tahakkuk esası ise de ticari kazancın mahiyet ve tutar itibarı ile kesinleşmesini sağlar.

Ticari kazanç sahibi olan gerçek kişilerde bu kazancın safi tutarının tahakkuk esasına dönüşmesi sırasında, başlangıç ve sonuç arasında oluşan olaylar; yasalar çerçevesinde hazırlanan kayıt ve düzen belgelerine bu yasalara uygun olarak kayıt edilmesi ile kanıtlanır ve onaylanır.

Ticari kazancın belirlenmesi 2 usulde oluşur:

I— Götürü usulde ticari kazanç tesbiti,

II— Gerçek usulde ticari kazanç tesbiti.

Eczanelerin işkolu bakımından kazançları gerçek usulde tespit edilir. Ticari kazançları gerçek usulde tespit edilmiş olanlar defter tutmak zorundadırlar. (V.U. Kanunu M. 171)

Ticari kazancın gerçek usulde tesbitinde, yine tutacakları defterler yönünden ikiye ayrılırlar. (Vergi Usul Kanunu, Madde. 176)

I— Bilanço esasına göre ticari kazanç tesbiti. (I. sınıf tüccarlar)

II— İşletme hesabı esasına göre ticari kazanç tesbiti. (II. sınıf tüccarlar)

I—) Ticari kazancın tespitinde Bilanço esasına göre defter tutmak için, bir yıl içinde satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık satışlarının tutarı 6.600.000 lirayı veya alımlarının tutarı 6.000.000 lirayı aşmış olması lazımdır. Dileyenler bu şartları taşımada da bu usulde defter tutmakta serbesttirler. (2365 sayılı V.U.K., M. 26)

II—) Yukarıda belirttiğimiz maddedeki ölçülerden daha düşük alım ve satım bedellerine sahip olanlar ile ilk defa mükellefiyet tesbit eden işyerleri İşletme esasına göre defter tutarlar. (V.U.K., M. 178)

Bu iki maddenin daha başka ölçüleri var ise de eczanelerle ilgili olanları bunlardır.

İşletme hesabı esasından Bilanço esasına geçiş ise yukarıda be-

İrttigimiz (M. 26) daki ölçüleri bir takvim yılı içinde % 20 miktarında aşması, (yani alışların 6.600.000 lirayı, satışlarında 7.200.000 lirayı aşması) veya arka arkaya iki yıl 26. maddedeki yazılı hadlere nazaran % 20'ye yakın bir fazlalık göstermesi lazımdır.

Buraya kadar ticari kazanç ve kazanca göre defter tutma usulleri hakkında bilgi verdikten sonra, bu usullerde tutulması gereken defter ve belgeleri açıklamaya çalışacağız. Burada da daha çok Ec-zane işletmesinde kullanılan belgeler ve bununla ilgili açıklamalı bilgiler vereceğiz.

İşletme esasına kazanç tespitinde kullanılacak defterler şunlardır:

- 1— İşletme Defteri,
- 2— Günlük Perakende Satış ve Hasılat Defteri.

(Burada şu bilgiyi vermeden geçemeyeceğiz. Eczanelerde yıl sonlarında emtia envanterinde mal adedi fazla olduğundan bu emtia envanterinin işletme defterinden ayrı bir yere yani, tastikli bir envanter defterinde gösterilmesinde yarar vardır. Tutulması zorunlu değildir. Tutulduğunda ise Noterden tastikli olması zorunludur.)

Bilanço esasına göre kazancın tespitinde kullanılan kanunen tutulması zorunlu defterler şunlardır:

- 1— Günlük Kasa Defteri,
- 2— Yevmiye Defteri,
- 3— Defteri Kebir,
- 4— Envanter Defteri.

(Bu usulde ayrıca istğe bağlı olarak yardımcı defterler tutulabilir, Cari Hesap Defteri vb. gibi.)

Bu muhasebe usullerinde kullanılan belgeler şunlardır:

- a— Fatura (Her iki usuldede kullanılır.)
- b— Sevk İrsaliyesi (Eczaneleri pek ilgilendirmez. Depolar için geçerlidir.)
- c— Perakende satış vesikası (Her iki usul için de geçerlidir.)
- ç— Gider pusulası (Her iki usul için de geçerlidir.)
- d— Yolcu listesi (Her iki usul için geçerlidir, seyahat acentalarıyla ilgilidir.)
- e— Günlük Müşteri listesi (Her iki usulde de kullanılır. İşkolu Otellerdir.)
- f— Bu belgelerin düzenlenmesine ilişkin örnekler.
- g— Bu belgelerle ilgili açıklamalar.
- h— Belgelerle ilgili cezalar.

Haklarında açıklamalarda bulunacağımız defterler şunlardır:

GÜNLÜK PERAKENDE SATIŞ VE HASILAT DEFTERİ : (2365 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 194. Maddesi) İşletme esasına göre defter tutan ikinci sınıf tüccarların günlük perakende satışları ile hizmet karşılığı vesair suretle aldıkları (Faturalı satışlar hariç) paraları günü gününe kaydetmek üzere tuttıkları defterdir. Faturalardaki satışlar direk olarak işletme defterine işlenir.

Bu deftere kayıtlar günü gününe işlenir. İşlemenin cezası ise V.U. Kanunu'nun 353. Maddesine göre herbir tespit için 2500 lira olup indirim yoktur. Birden fazla işyeri bulunanlar için günlük satışlar bu deftere ayrı ayrı işlenmesi gerekir.

GÜNLÜK KASA DEFTERİ : (Mükerrer Madde 185) İşletmenin kasa ile ilgili muamelelerinin günü gününe yazıldığı defterdir. Defterin bir tarafına o gün için devredilen kasa mevcudu, o gün içinde tahsil edilen paralar ve günlük peşin satış tutarları; diğer tarafına o gün içinde yapılan ödemeler ister ayrı ayrı, istenirse 145 seri no'lu tebliğe göre tek kalemde toplamları işlenebilir. Birden fazla işyeri olduğu takdirde bu deftere her işyeri için ayrı ayrı kayıt düşülecektir.

Her iki defter de işyerinde bulundurulacaktır. İşyerlerinde bulundurulmamanın cezası 5.000.— TL, günü gününe işlenmemesinin cezası 2.500.— TL'dir. (V.U. Kanunu, M. 353) Ödenmesi halinde indirim yoktur.

ENVANTER DEFTERİ : Bilanço esasına tabi işletmelerde bilanço günündeki (yani, yılbaşı, yıl sonu gerektiğinde yılın herhangi bir hesap dönemi sonu) mevcut alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlendirmek suretiyle kesin bir şekilde ve açıklamalı olarak tespit etmeye Envanter Çıkararak, çıkarılan envanterin kaydedildiği deftere de **ENVANTER DEFTERİ** denilmektedir.

Envanter defterine işe başlama tarihinde ve müteakiben her hesap döneminin sonunda çıkarılan envanter ve bilanço kaydolunur. Bu tarihe **BİLANÇO GÜNÜ** denir.

Envanter defterine ayrıca yıl sonu bilançosu ile Kar-Zarar cetveli de kaydedilir. Yeri gelmiş iken şunları da açıklayalım.

ENVANTER LİSTESİ : Envanter esas itibarıyla defter üzerine çıkarılır. Şu kadar ki, işlerinde geniş ölçüde çeşitli mal kullanan büyük mağazalar ve Eczaneler envanterlerini listeler halinde de düzenleyebilirler. (V.U.K., Madde 188)

Bu takdirde envanter listelerinin;

- 1— Sayfa üzerinde numaralanarak sıralanması,
- 2— Envanterin tanzim tarihine göre tarihlenmesi,
- 3— Envanterin çıkarılan memur ve işletme sahibi veya kanuni vekili tarafından imzalanması lazımdır.
- 4— Aynen envanter defteri gibi saklanması lazımdır.

Büyük mağazalar ve eczaneler emtia mevcutlarının envanterlerini 3 yılda bir çıkarabilirler. Bu takdirde emtia envanteri çıkarılmayan yıllarda hesaben mevcut kıymetleri envanter defterine kaydederler. (V.U.K., Madde 190)

İşletme esasına tabi Eczaneler emtia envanterlerini hesap dönemi sonunda işletme hılasasından sonra, hesap dönemi başına da dökümlü olarak yazmak zorundadırlar. Dilerlerse ayrı bir envanter defterinde de gösterebilirler. Bu ayrı envanter defterinin tastikli olması zorunludur.

Birinci ve ikinci sınıf ticari kazanç sahiplerinin vergi usul kanunu hükümlerine göre düzenlemek zorunda olduğu belgeleri daha önce saymış idik. Bunların bazıları hakkında da şu açıklamalarda bulunacağız.

FATURA : Fatura satılan emtia veya yapılan iş veya hizmet karşılığında, müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya hizmeti yapan ticari kazanç sahibi tarafından müşteriye verilen ticari belgedir.

Burada şekil ve esaslar üzerinde önemle duracağımız konu I. veya II. sınıf bir tüccarın, diğer bir tüccara sattığı emtianın tutarı ne olursa olsun (V.U.K., 145 Seri no'lu tebliğine göre 10.000.— TL'nin altında veya üstünde olmasına bakılmaksızın) fatura düzenlenmesi zorunludur. Alıcılarda fatura almak ve istemek zorundadırlar.

Bu durumda yapılan yoruma göre, uygulamada perakende satış fişlerinin (işletme vergisi perakende fişi ile izahatlı kasa fişi hariç) kanuni defterlere gider olarak yazılmayacağı anlamını taşımaktadır. Yine aynı tebliğde faturaya işletme vergisi oranının ilave edilmesi ile faturanın perakende satış vesikası yerine geçmesi kabul edilmiştir. (Buradaki yorum ise işletme vergisi perakende satış vesikalarının kanuni defterlere ayrıca fatura kesilmemiş ise gider yazılabileceği anlamını taşımaktadır.)

Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, ticari kazanç sahibi olan kişilerin dışında sattıkları mallar ve yaptıkları hizmetler için 10.000.— TL'sına kadar fatura düzenleme zorunluluğu yoktur.

BANDROL : 210 sayılı değerli kağıtlar kanununda 2343 sayılı kanunla değişiklik yapıp faturalar değerli kağıtlar kapsamına alınmış, faturaların geçerliliği için bandrol yapıştırılma zorunluluğu getirilmiştir. (Tebliğ No: 2) Sonradan yapılan değişiklikle faturaları makbuz mukabilinde vergi dairelerine tasdik ettirilmesi zorunlu kılınarak bandrol uygulamadan kaldırıldı. (Ellerinde bandrol bulunanlar bitinceye kadar kullanmaya devam edebilirler.)

Daha sonra da yeniden yapılan bir değişiklik ile faturalarda tasdik zorunluluğu da kaldırılıp yıl içinde kullanılan faturaların adetlerini belirtmek kaydı şartı ile mükelleflerin verdikleri muhtasar (stopaj) beyannamelerinde eğer bu beyanname verilmiyor ise yıllık gelir vergisi beyannamelerinde adet bildirip beheri 2 Türk Lirası karşılıklarında belirtilmesi kabul edildi. Halen yürürlükte olan en son uygulama böyledir.

Faturalara yapıştırılması gereken pul miktarları şöyledir:

1 ila 10.000.— TL. arası da mğa resminden muaf (Pul yapış-		
10.000 ila 100.000.— TL. »	30.— TL.	mıyor)
100.000 ila 500.000.— TL. »	50.— TL.	
500.000 ila ve daha yukarı bedelle rde	60.— TL. dir.	

Bu belirtilen pul miktarları makbuzlarda (Serbest meslek makbuzları, kira makbuzları vb. gibi) ise şöyledir:

1 —	500.— TL. arası	muaf tır (pul yapışmaz)	
501 —	1.000.— TL.	»	10.— TL.
1.001 —	5.000.— TL.	»	15.— TL.
5.001 —	10.000.— TL.	»	20.— TL. olup daha yüksek

bedeller için faturalara yapıştırılan pul bedelleri geçerlidir.

PERAKENDE SATIŞ VESİKALARI : Kimler perakende satış vesikalari düzenleyecektir?

Perakende satış vesikalari I. ve II. sınıf tüccarlar ve defter tutmak zorunda olan çiftçilerin fatura düzenlemek ve vermek zorunda olmadıkları perakende satış veya hasılatlarını belgelendirmek amacıyla düzenledikleri belgelerdir.

Bu perakende satış vesikalari şunlardır:

1—) **KASA FİŞİ :** İşletmede kanunun kabul ettiği vasıfları taşıyan (Tarih, kati sıra numarası belirten, hafızasına kaydeden ve müşteriye kupon veren) yazar kasaların verdiği fişlerdir.

2—) **SATIŞ FİŞİ (Perakende satış fişi) :** Yazar kasa kullanılmayan işyerlerinde, işyerinin ünvan, açık adres, sıra numarası ve dip koçanlı veya çift nüshalı satış fişleridir.

Her iki fişlerde mal satıldığı anda müşteriye verilir. Verilmediği takdirde V.U. Kanununun 146 seri no'lu tebliğinin 2/a bendine göre 353. madde hükmünde yapılan değişiklik ile her bir fiş için 500.— TL. özel usulsüzlük cezası öngörülmüştür. Her bir tesbitte her bir belgenin nevine ilişkin olarak kesilecek cezalar toplamı 50.000.— TL. sınını aşmamak üzere yılda 500.000.— TL.sını geçmeyecektir.

Her iki fişinde kesilebileceği en yüksek her bir fiş için 145 seri no'lu tebliğe göre 1.000.— TL'den 10.000 TL'sına yükseltmiştir.

3—) Günlük bordrolar (Kasa veya satış fişlerinin dökümünü ihtiva eden),

4—) Makinalı kasaların kayıt rulosu,

5—) Makinalı kasaların rulosu olmadığı hallerde satışların yapıldığı toplam fişler,

6—) Giriş biletleri,

7—) Yolcu biletleri,

8—) İşletme vergisi perakende satış vesikalari.

İŞLETME VERGİSİ PERAKENDE SATIŞ VESİKASI : Eczanelerde işletme vergisi kapsamına alınmış bulunan her türlü tuvalet ve itriyat maddeleri ve malzemesi, kozmetikler (Saç kurutma makineleri, saç maşası, kirpik kıvrırma makinesi, manikür, pedikür, tuvalet alet ve takımları dahil, kolonya hariç) olmak üzere bu maddelerin satışlarını onaylayıcı belgelerdir.

Günlük perakende satış ve hasılat defterinde satış fişlerinden ayrı olarak belirtilmesinde açıklık yönünden yarar vardır. Günlük hasılatla fişteki matrah hanesi (vergisiz miktar) toplamı dahil edi-

lir. İşletme vergisi nispeti % 3'tür. Müessesenin işletme vergisine tabi olduğunu gösterir levha asma mecburiyeti vardır. Asılı olmaması 1.000.— TL. usulsüzlük cezasını gerektirir.

Buraya kadar kullanılan defter ve belgeleri açıkladıktan sonra birazda vergi levhası hakkında kısa bir açıklamada bulunalım.

VERGİ LEVHASI : Vergi levhalarında mükellefin adı, soyadı, ticaret ünvanı, işyeri adresi, vergi sicil numarası, bağlı bulunduğu vergi dairesi, vergi türü, beyan ettiği matrah ve bu matrahın ait olduğu takvim yılı için tahakkuk eden vergi ve vergi dairesine ilişkin bilgiler bulunacaktır. Yeni işe başlayanlar bir ay içerisinde vergi dairesine bu levhayı tasdik ettirip asmak mecburiyetindedirler. Birden fazla işyeri ve birden fazla katlı veya reyonlu işyerleri için her bir yer için bu tasdikli levhanın birer fotokopisini asabilirler.

Vergi levhasını zamanında asmayanlar için her bir tesbitte 5.000.— TL. özel usulsüzlük cezası kesilir. Bir hesap dönemi içinde bu esaslara uygun olarak levha asma mecburiyetine üç defa uymadıkları tespit edilenler için kaçakçılık cezası uygulanır. Ayrıca bir aydan bir yıla kadar meslekten men veya hapis cezası uygulanır.

ECZANELERDE FİRE NİSPETİ VE UYGULAMASI :

Son yıllarda gelişmekte olan tedavi usullerine paralel olarak eczanelerdeki antibiotik ve miyatlı müstahzarlar miktarında büyük bir artma kabul edilmiştir. Esasen bu grup müstahzarların satış fiyatları da eczanelerde satılmakta olan diğer müstahzarların fiatlarından çok yüksektir, üstelik bu grup müstahzarların kullanma süreleri çoğunlukla 1-2 yıldır. Eczanelerde bu grup ilaçların satışı da umumi satış yekünü içinde en büyük yeri işgal etmektedir. Yukarıda belirtilen duruma ek olarak kırılma, bozulma, dökülme, uçma gibi diğer faktörler de gözönünde tutularak eczanelerde mevcut tıbbi müstahzaratın yıllık zayıat bedeli % 3'tür. (İzmir Ticaret Odası fire ve zayıatlar cetvelinde belirtilen 30.11.1971 tarih 32 no'lu kararı ile)

Bu fire nispetinin uygulanmasını teyid edici Danıştay ve içtihatlarda bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi de şudur: Eczanelerde satılan ilaçlar için % 3 nispetinde fire uygulanması gerekir. Fire uygulamasından kesilen kaçakçılık cezası uygulanmasında isabet yoktur. (4. Daire, Tarih: 28.6.1977, Esas No: 1977/436, Karar No: 1977/1854)

Gelir Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu, İşletme Vergisi Kanunu ve diğer kanunlar ve bunların uygulamaları çok uzun ve geniş kapsamlı bir yazı gerektirdiğinden biz burada yazımızı arkadaşlarımıza yararlı olacağına inandığımız bir vergi ödeme klavuzu vererek bitiriyoruz.

VERGİ ÖDEME KLAVUZU

GELİR VERGİSİ

a—) GERÇEK GELİR MÜKELLEFLERİ

I. taksit 31 Mart akşamına kadar (Mali denge vergisinin tamamı ile)

II. taksit 31 Temmuz akşamına kadar

III. taksit 30 Kasım akşamına kadar

b—) Peşin vergi diğer taksitlerle beraber

c—) Götürü Vergi Mükellefleri

I. taksit 30 Nisan akşamına kadar

II. taksit 31 Ağustos akşamına kadar

III. taksit 31 Aralık akşamına kadar

MUHTASAR BEYANNAME VE KİRA STOPAJLARI

Müteakip ayın 20'sine kadar, dilekçe ile müracaat halinde 3 ayda bir verebilirler.

SOSYAL SİGORTA PRİMLERİ

Müteakip ayın sonuna kadar.

KURUMLAR VERGİSİ

I. taksit 30 Nisan akşamına kadar

II. taksit 30 Ağustos akşamına kadar

III. taksit 31 Ekim akşamına kadar

GİDER VERGİLERİ

Tahakkuku takip eden ayın 15. günü akşamına kadar beyanname ile yatırılır.

İŞLETME VERGİSİ

I. taksit Nisan ayı 25'i akşamına kadar

II. taksit Temmuz ayı 25'i akşamına kadar

III. taksit Ekim ayı 25'i akşamına kadar

IV. taksit Ocak ayı 25'i akşamına kadar

MOTORLU KARA TAŞIT VERGİLERİ

I. taksit Haziran ayı sonuna kadar

II. taksit Aralık ayı sonuna kadar

TV VERGİSİ

31 Mart akşamına kadar

EMLAK VERGİSİ

I. taksit Mart-Nisan-Mayıs

II. taksit Kasım ayı sonuna kadar

MESLEK VERGİSİ (Belediye)

I. taksit Nisan ayı sonuna kadar

II. taksit Ekim ayı sonuna kadar

İLAN VE REKLAM VERGİLERİ (Belediye)

Levha asıldığı anda verilir

Değişiklik isteği Ocak ayı içerisinde

KAYNAK:

I— Resmi Gazete yayınları

II— Vergi Uyuşmazlıkları ile ilgili Müktezalar ve Danıştay kararları

(Şükri KIZILOĞLU)

Kopenhag FIP Kongresi ve Skandinav Ülkeleri Eczacılık Faaliyetleri İzlenimleri

Ecz. Atillâ SAYINER

FİB (Uluslararası Eczacılık Federasyonu) Uluslararası alanda eczacılık mesleğini geliştirmek ve halk sağlığında eczacının rolünü saptamak için 90 ülkeden yaklaşık kırkbin eczacının üyeliği ile oluşmuştur. Üyelik; belli bir giriş ve senelik aidatı gerektirir.

FİP Dünya Sağlık Teşkilâtı başta olmak üzere çeşitli kuruluşlarla işbirliği içindedir. Her sene değişik üye memleketlerde 1500-2000 eczacının katıldığı kongreler tertip eder. Bu kongreler bir sene bilimsel, diğer sene idari olmak üzere periyodik devam eder.

FİP üyeleri kendi aralarında branşlarına göre bölümlere ayrılmışlardır.

- Eczane eczacıları
- Endüstri eczacıları
- Hastane eczacıları
- Askeri eczacılar
- Akademik titre sahip eczacılar
- Tıbbi bitkileri inceleyen eczacılar
- Biyoloji ile uğraşan eczacılar
- Bilimsel basın ve yayın ile uğraşan eczacılar

FİP genel merkezi Hollanda'da La Haye kentindedir.

Türkiye Eczacılar Birliği;

1982 yılında 42. ci yıllık kongresini Kopenhag'da yapmış olan FİP'e 1978 yılında müracaat etmiş, 1979'da üye olmuştur. 1981'de Viyana'da 41.ci kongreye delegasyon ile katılarak göreve başlamıştır.

FİP'e olan üyeliğimiz; geç de olsa, bundan sonra tüm meslektaşlarımıza bütün ayrıntıları ile duyurulmasının büyük yararlar sağlayacağı, Türk Eczacılar Birliği ve Eczacı Odaları görevlerinde önemli konulardan biri olarak yer alacağı şüphesizdir.

Eczacılar, yukarıda bölümlerini sıraladığımız branşlarda; her sene Eylül ayının ilk haftasında bir hafta süre ile yapılan FİP kongrelerinde; iştirakçi üyelerle geniş düzeyde synposium, panel, tetkik gezileri ile sayısız yenilikler görürler, bilgi edinirler.

İşte bizler de, Türkiye olarak genç üyesi olduğumuz FİP'in 42.ci kongresine 5 öğretim görevlisi, 15 eczane eczacısı olarak katıldık, kısa bir sürede olsa Skandinav ülkelerini de gezmek ve tetkik etmek imkânları bulduk.

Kongre programında; eczane eczacılarını ilgilendiren bölümlerini şöyle özetleyebiliriz.

— İnsan sağlığı hizmetinde eczacının sorumlulukları,

- Eczacıların genel pratiği hakkında eğitiminin devamı ve FİP'in yardımı,
- Eczacı kalfa, eczacı tekniker ve talebelerin eğitimi,
- Bireysel haberleşme,
- Eczane idaresi ve eczanelerde kompüter kullanımı,
- İş toplantısı,
- Kraliyet eczacılık okulu ziyareti,
- Fevkalade kullanışlı ve görünümlü madeni konstrüksiyon, sürgülü dolap ve bankolarla oluşmuş örnek bir eczane,
- 1983 Montreux'deki kongrenin şimdiden hazırlanan bilgi ve reklamları köşesi.

DANİMARKA

Nüfusu 5 milyon, toplam eczane sayısı 350'dir. Onbeşbin nüfusa bir eczane açma tehdidi var. Yeni eczane açmak Kraliçenin bile onayını gerektiriyor... Eczanenin alım ve devri ancak büyük meblağlarla belirli ve yetkili resmi kuruluş kanalıyla yapılabilir. Babadan oğula bile devredilemiyor. Eczanelerde 25-30 kişilik kalabalık bir personel çalışıyor. Bu personelin çoğu eczacı tekniker. Böylece eczacılara iş sahası da büyük ölçüde halledilmiş.

Danimarka'da ilaç üretiminin büyük bir bölümünü DAK denen Danimarka Eczacılar Kooperatifi üretmekte. Eczanelerde de; DAK kanalıyla temin edilen hammadde ve me-

todlarla ilaç imalatı yapılmakta eczaneler arası ilaç dağıtımını DAK aracılığı ile olmaktadır. Masraf ve vergileri çıktıktan sonra eczacının eline cirounun %5'i nispetinde net gelir kalmakta. Eczane nöbetleri de bu ülkede çok değişik. Her eczane tam bir ay müddetle her gün nöbet tutuyor. Böylece bazen bir yılda bazen iki yılda bir ay nöbet düşmekte.

Eczanelerde son sistem kompütürlerle mal kontrolü, stoklama ve ilaç tarifeleri yazılması uygulanmakta, çoğu ilaç hastane anbalajdan sayılarak verilmekte. Kozmetik çeşitleri küçük bir hacim oluşturmaktadır.

Son derece dirayetli eczacılarla yönetilen Eczacılar Birliği tüm eczacılık faaliyetlerini ve yasalarını hazırlayıp denetlemektedir.

NORVEÇ

Nüfusu 4,5 milyon. Çok dağlık ve engebeli bir araziye sahip olan Norveç'te emeklilik yaşı kadınlarda 60, erkeklerde 67 olmaktadır. Emeklilikte ikramiye ve kıdem tazminatı gibi ödentiler de yok. Halk doktor ücretini kendi verip sigortasından almakta. İlaç ise kendi parası ile almak zorunda.

Yerleşim bölgelerinin çok dağlık oluşu ilaç dağıtımının önemli bir kısmını posta ile yapılmasına neden oluyor. Eczaneler genellikle küçük ve sade-

ce ilâç satan yerler. Eczane olmayan yerlerde bakkal ve marketler ilâç dolabına benzer uygulama ile dağıtımını yapmakta.

İSVEÇ

Nüfusu 8 milyon. Yıllık nüfus artışı olmayan bir ülke. 676 eczane 66 hastane eczanesi mevcut. Eczanelerin devletleştirilmiş olması, İsveç Sosyalizmi olarak tanıtılan bu ülkede; sanayinin %98'i bankaların %100'nün özel sektöre ait olduğunu İsveç'li mihmandarımız anlattı.

STOCKHOLM

Stockholm Belediye Sarayı'nın girişinde gördüğümüz heykeller insanlara verilen değerlerin simgesi idi. Ülkenin en zengin sanayicisinden, Belediye Sarayı yapımında çalışan mimar, mühendis ve işçisine kadar heykelleri ile donatılmıştı.

Yıllık gelirin 60 bin Kron'a kadar olanı (1 Kron=30 TL) vergiden muaf. Üstü kademe olarak %40 ilâ %85'e kadar vergiye tabi olmakta. Eczacı 90 bin Kron bürüt, 77 bin Kron net gelire sahip oluyor. Stockholm'de vasat bir ailenin lüksü olmadan küçük bir daire-

de (50-60 metrekare) yaşamı için 75 bin Kron'a ihtiyacı olurmuş.

Emeklilik yaşı 65 olup yılda net 10 bin Kron maaş alabilmekteler. Bu ihtiyaca yetmeyeceğinden, devlet; ya kira yardımında bulunuyor veya ihtiyar evlerinde barındırıyor.

Hastalar doktor ücretini ödeyip sigortadan tahsil ediyor. İlâçları ise 40 Kron'a kadar kendisi ödüyor, üstünü sigorta ödemekte. Çalışanların kazançları hayat pahalılığına göre az olduğundan genelde karıkoca çalışıyor ve en çok bir çocuk sahibi oluyorlar.

FİNLANDİYA

Çok sakın ve dürüst karaktere sahip efendi kişilerden oluşan Fin toplumunun yaşadığı Finlandiya'da kısa bir müddet kalabildik o da Pazara rastladı. Eczaneleri özel mülkiyete ait hastane masrafları kişilerce ödeniyor.

Ülkemize ve İzmir'imize döndüğümüzde en kısa gelecekte FİP kongresinin organizasyonunun yurdumuzda olması arzusu içinde idik. Hele bu kongre şehri neden İzmir olmasın?